

Kopie
art. 792 Ger. W.
Vrij van griffierecht - art. 280,2° W.Reg.

115000

Repertoriumnummer 2019/762
Datum van uitspraak 25 juni 2019
Rolnummer 2018/AA/299

Uitgifte

Uitgereikt aan
op € JGR

Arbeidshof Antwerpen

Afdeling Antwerpen

Kamer 10

Arrest

COVER 01-00001430625-0001-0011-01-01-1

[REDACTED]
handelend in eigen naam en in hoedanigheid van wettelijk vertegenwoordiger
van haar minderjarige zoon [REDACTED] wonende te [REDACTED]
[REDACTED] (MAROKKO) maar met woonstkeuze bij haar raadsman mr.
MICHIELSEN, kantoor te 2018 ANTWERPEN, Lange Van Ruusbroecstraat 76-78,

met als raadsman mr. MICHIELSEN Lies, advocaat te ANTWERPEN, die pleit

tegen:

OCMW VAN ANTWERPEN, met maatschappelijke zetel te 2000 ANTWERPEN,
Grote Markt 1, ON 0212.235.604,

vertegenwoordigd door mevrouw DAMAN Marleen, consulente, met volmacht,

Het hoger beroep is gericht tegen het vonnis van 21 juni 2018 van de arbeidsrechtbank
Antwerpen, afdeling Antwerpen.

Het arbeidshof past de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken toe.

Advocaat-generaal Johan DEKEERSMAEKER gaf namens het openbaar ministerie mondeling
advies op de openbare terechtzitting van 5 juni 2019.

PAGE 01-00001430625-0002-0011-01-01-4

1. Ontvankelijkheid

Met een verzoekschrift, neergelegd ter griffie van dit hof op 4 juli 2018, tekent mevrouw [REDACTED] hoger beroep aan tegen een vonnis van 21 juni 2018 (AR 17/3151/A) van de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen.

Het vonnis werd aan de mevrouw [REDACTED] ter kennis gebracht overeenkomstig artikel 792, tweede lid, Ger.W., bij gerechtsbrief op 26 juni 2018.

Het hoger beroep werd tijdig ingesteld, is regelmatig naar vorm en ontvankelijk.

2. Feiten en voorafgaande procedure

Mevrouw [REDACTED] geboren op 8 maart 1979 in Marokko, woont in Tanger (Marokko).

Op zeven maanden zwangerschap reisde zij op 29 maart 2017 van Marokko naar Frankrijk om vervolgens door te reizen naar België om familie te bezoeken. Haar partner verbleef op dat moment in Spanje, op zoek naar werk.

Zij verbleef legaal in België door middel van een toeristenvisum dat werd afgeleverd door Frankrijk voor de periode van 27 maart 2017 tot en met 26 maart 2018.

Mevrouw [REDACTED] verbleef ten tijde van haar bezoek aan België bij familie te Antwerpen.

Op 30 maart 2017 werd mevrouw [REDACTED] opgenomen op de spoeddienst van ZNA Middelheim, waar zij op 2 april 2017 beviel van haar zoon [REDACTED]. Haar zoon werd er opgenomen op de dienst neonatologie vanwege de premature geboorte.

Op 5 mei 2017 werd er een vraag gesteld tot het bekomen van financiële hulp voor mevrouw [REDACTED] via het ziekenhuis ZNA Middelheim aan de diensten van het OCMW Antwerpen.

Er werden attesten voorgelegd dat het gezin geen inkomsten had uit werk te Marokko en er amper financiële middelen ter beschikking zijn.

Het bijzonder comité sociale dienst besliste op 8 juni 2017 dat zowel mevrouw [REDACTED] als haar zoon [REDACTED] geen recht hadden op medische waarborg omdat zij hun rechten dienden uit te putten bij de buitenlandse verzekering. Deze verzekering weigert financieel tussen te komen en beroept zich op een uitsluitingsclausule.

Mevrouw [REDACTED] tekende tegen de beslissing van 8 juni 2017 (voor zowel haarzelf als haar

minderjarige zoon) verhaal aan bij de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen, met een verzoekschrift, neergelegd ter griffie op 12 september 2017.

Op de zitting van 15 februari 2018 werd de zaak uitgesteld teneinde partijen toe te laten standpunt in te nemen over de bevoegdheid van het OCMW van Antwerpen.

Substituut-arbeidsauditeur W. Mignolet gaf een schriftelijk advies dat werd neergelegd ter griffie op 15 mei 2018.

De eerste rechters verklaarden met vonnis van 21 juni 2018 dat het OCMW van Antwerpen territoriaal bevoegd is en verklaarden de vordering ontvankelijk maar ongegrond. De bestreden beslissing van het OCMW van 8 juni werd bevestigd. Het OCMW werd veroordeeld tot de kosten van het geding.

Tegen het vonnis van 21 juni 2018 stelde mevrouw [REDACTED] hoger beroep in met een verzoekschrift neergelegd op 4 juli 2018.

3. Eisen in hoger beroep

Mevrouw [REDACTED] vordert met conclusie van 7 februari 2019:

"Aan conluante akte te verlenen van de neerlegging van onderhavige besluiten.

Rechtdoende op het beroep, dit ontvankelijk en gegrond te verklaren.

Dienvolgens, het bestreden vonnis van de arbeidsrechtbank van Antwerpen van de 12de kamer dd. 21.06.2018 teniet te doen en opnieuw recht doende de bestreden beslissing dd 08.07.2017 (lees 08.06.2017) van het OCMW van Antwerpen te vernietigen en aan conluante en haar kind [REDACTED] het recht op medische waarborgen toe te kennen en het OCMW te veroordelen tot het betalen van de ziehuiskosten van ZNA Antwerpen voor conluante en haar kind.

Verweerster tot betaling hiervan te veroordelen.

Verweerster eveneens te veroordelen tot de betaling van de kosten van het geding, aan de zijde van conluante begroot op:

RPV eerste aanleg 226,37 euro

RPV hoger beroep 301,80 euro."

Met conclusie van 23 oktober 2018 vordert het OCMW:

"Het hoger beroep ontvankelijk maar ongegrond te verklaren,

Het vonnis van 21/6/2018 te bevestigen en de beslissingen van het Bijzonder Comité dd. 8/6/2017 te bevestigen."

4. Ten gronde

Mevrouw [REDACTED] vraagt aan het OCMW de betaling van de ziekenhuiskosten van haar bevalling en van de verleende medische zorgen aan het te vroeg geboren kind, [REDACTED]. Het OCMW meent dat het niet bevoegd is en dat mevrouw [REDACTED] niet behoeftig is.

Er is geen discussie en het blijkt uit het sociaal verslag dat mevrouw [REDACTED] in het bezit was van een toeristenvisum C van de Schengenlanden dat geldig was tot en met 26 maart 2018. Op het ogenblik van de genoten medische hulp en op het ogenblik van de aanvraag, verbleef ze derhalve wettig op het grondgebied.

Om die reden kan enkel het recht op maatschappelijke dienstverlening onderzocht worden nu mevrouw [REDACTED] als vreemdeling niet voldoet aan de voorwaarden die gesteld worden in artikel 3 van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, hierna RMI-Wet.

4.1. Bevoegdheid van het OCMW Antwerpen

Het OCMW stelt niet bevoegd te zijn aangezien mevrouw [REDACTED] niet gewoonlijk in Antwerpen zou verbleven hebben.

De bevoegdheid van een OCMW wordt bepaald door de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. Het OCMW laat gelden dat het in principe bevoegd is voor zover de aanvrager haar gewoonlijk verblijf in de gemeente heeft (artikel 1, 1° wet 2 april 1965).

Evenwel voorziet artikel 2 wet 2 april 1965 in afwijkende bepalingen, onder meer bij de geboorte van een kind.

Zo bepaalt art. 2, § 2 van de wet van 2 april 1965:

"In afwijking van hetzelfde artikel 1, 1°, is het steunverlenend openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van het pasgeboren kind het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de gemeente waar de moeder, als hoofdverblijfplaats, haar inschrijving heeft in het bevolkings- of vreemdelingenregister of in het wachtregister op het ogenblik van de geboorte. Bij ontstentenis van zodanige inschrijving wordt de steun verleend door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de plaats van geboorte".

Aangezien mevrouw [REDACTED] niet ingeschreven was in het bevolkings- of vreemdelingenregister of in het wachtregister, zij verbleef hier immers als toerist, moet toepassing gemaakt worden van deze bepaling en is het OCMW van Antwerpen bevoegd. Enige intentie moet niet onderzocht worden.

In het sociaal verslag van 22 mei 2017 wordt verder uitdrukkelijk gesteld dat mevrouw [REDACTED] op het ogenblik van de opname verbleef bij haar schoonzus in Antwerpen. Hieruit volgt dat ze ook na ziekenhuisopname in Antwerpen verbleef om daar haar pasgeboren kind bij te staan dat langer in het ziekenhuis moest verblijven. Het OCMW was dus ook op het ogenblik van de aanvraag bevoegd om steun te verlenen.

Er is geen discussie dat het kind vroegtijdig (prematuur) werd geboren waardoor mevrouw [REDACTED] niet kan verweten worden naar België te zijn gekomen met het enkele oogmerk om hier te kunnen genieten van de medische zorgen.

4.2. Maatschappelijke dienstverlening

Uit de neergelegde stukken blijkt dat de opname dringend was hetgeen niet wordt betwist waardoor er een principiële recht is op steun. Mevrouw [REDACTED] die op wettige wijze in het land verbleef, stelt dat ze geen menswaardig bestaan kon leiden en vraagt aan het OCMW de tussenkomst in de medische kosten van de bevalling en de nabehandeling van haar kind. Het OCMW stelt evenwel dat mevrouw [REDACTED] de kosten kan ten laste nemen zonder dat haar menswaardig bestaan in het gedrang komt.

Het loutere feit dat artikel 57, § 2 OCMW-Wet in dringende medische hulp voorziet voor personen zonder wettig verblijf, heeft niet tot gevolg dat personen die wettig op het grondgebied verblijven, geen recht hebben op medisch hulp dat hen immers door de artikelen 1 en 57, § OCMW-Wet wordt gewaarborgd. Wel kan het OCMW vervolgens nagaan of de aanvrager de gevraagde medische kosten niet zelf kan betalen in overeenstemming met de menselijke waardigheid (Cass. 14 oktober 2013, JTT 2014, 2).

4.2.1. Uitputten rechten en tenlasteneming door de POD MI

Het OCMW verwijst naar het feit dat mevrouw [REDACTED] een verzekering had waardoor ze eerst haar rechten moet uitputten. Hiervoor wordt verwezen naar een telefonisch contact met de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie (POD MI) en hierin zou bevestigd zijn dat mevrouw [REDACTED] haar rechten moet uitputten.

Mevrouw [REDACTED] legt evenwel stukken neer waaruit blijkt dat de verzekeraar weigert om de kosten te dragen nu een vooraf bestaande ziekte en bevalling niet door de verzekering wordt gedekt (stuk 5c, titel V, dossier [REDACTED]). Ook in het sociaal verslag wordt uitdrukkelijk gesteld dat de verzekeringsmaatschappij weigert om tussen te komen (sociaal verslag, 22 mei 2017, stuk 1, dossier OCMW).

Het OCMW, verwijzende naar een telefonisch contact met de POD MI, laat gelden dat mevrouw [REDACTED] stappen moet zetten om de negatieve beslissing aan te vechten opdat alle urgente kosten in het Schengengebied zouden terugbetaald worden.

De verzekeringspolis sluit evenwel de voorzienbare kosten (zoals een bevalling) uit en specificeert alsook dat een complicatie in de zwangerschap uitgesloten wordt (stuk 5c, titel V, dossier [REDACTED]) waardoor het weinig zinvol is om hiervoor een procedure te starten. Uit het loutere feit dat er geen stappen worden ondernomen tegen de verzekeringsinstelling, kan dan ook niet afgeleid worden dat ze haar rechten niet zou uitgeput hebben.

De POD MI laat vervolgens nog gelden dat ze de medische kosten tijdens een periode van een geldig visum nooit ten laste neemt maar het loutere feit dat de POD MI deze kosten niet ten laste zou nemen, heeft niet tot gevolg dat ook het OCMW deze kosten niet ten laste moet nemen. Het OCMW is immers gehouden tot eventuele betaling overeenkomstig de bepalingen van de OCMW-Wet.

Bovendien is er hier sprake van een noodgeval (te vroege bevalling) waardoor de stelling dat het een reis zou betreffen voor een nakende bevalling en dus als een opzettelijk verblijf moet worden beschouwd, niet kan aanvaard worden. Het kind werd immers meer dan twee maanden te vroeg geboren.

Vervolgens wordt niet tegengesproken dat ook de POD MI in uitzonderlijke gevallen toch kan tussenkomen waarbij het onduidelijk is in hoeverre de POD MI op de hoogte was van alle details in deze zaak nu het blijkbaar enkel om een telefonisch onderhoud ging.

De gevraagde maatschappelijke dienstverlening kon niet geweigerd worden omwille van het niet uitputten van de rechten of omdat de POD MI niet kan tussenkomen.

4.2.2. Verwijzing onderhoudsplichtigen

Het OCMW verwijst naar het bestreden vonnis waarin verwezen wordt naar de onderhoudsplicht van ascendenten en descendenten.

Er dient evenwel vastgesteld dat het OCMW nooit verwezen heeft naar de onderhoudsplichtigen en evenmin enig onderzoek heeft gevoerd naar de mogelijkheden van de onderhoudsplichtigen om hun onderhoudsplicht na te komen. Er wordt zelfs niet aangegeven waarom er toch kan verwezen worden naar de onderhoudsplichtigen.

Bovendien wordt erkend dat er in de Europese Unie geen bloedverwanten in rechte lijn zijn.

Het OCMW kan steeds een onderzoek starten naar mogelijke onderhoudsplichtigen in Marokko en wanneer vervolgens zou vastgesteld worden dat ze inkomsten hebben, kan er verwezen worden naar deze onderhoudsplichtigen of kan er teruggevorderd worden door het OCMW. Door evenwel geen onderzoek in te stellen en nooit gegevens gevraagd te hebben aan mevrouw [REDACTED], kan het OCMW niet verwijzen naar onderhoudsplichtigen nu zelfs niet zeker is of er onderhoudsplichtigen zijn en of deze voldoende inkomsten hebben om hun verplichting na te komen.

4.2.3. Menswaardig bestaan

Artikel 1 OCMW-Wet bepaalt dat éénieder een leven moet kunnen leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid.

Deze beoordeling moet door het OCMW steeds individueel gebeuren met respect voor artikel 23 Gw.

Het is de aanvrager die moet kunnen aantonen dat hij geen leven kan leiden dat hieraan beantwoordt (Arbh. Gent 7 mei 1998, *T. Vreemd.* 1998, 203; Arbh. Brussel 22 oktober 1998, *T. Vreemd.* 1998, 208; Arbh. Brussel 25 maart 1999, *Soc. Kron.* 2000, 247 en Arbh. Antwerpen 16 mei 2001, *Soc. Kron.* 2002, 547)

Weliswaar verbiedt geen enkele wettelijke bepaling dat het recht op maatschappelijke dienstverlening met terugwerkende kracht wordt toegekend voor de periode tussen de aanvraag en de toekenning maar de aanvrager moet dan wel aantonen dat hij in die periode geen leven kon leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid (Cass. 17 december 2007, *JTT* 2008, 112 en www.cass.be). Het recht op een menswaardig bestaan wordt niet aangetast door de omstandigheid dat de persoon zich niet meer in een dergelijke situatie bevindt op het tijdstip waarop de rechter uitspraak doet (Cass. 27 november 2017, *Soc. Kron.* 2017, afl. 9, 350, concl. J. GENICOT).

Mevrouw [REDACTED] moet derhalve aantonen dat zij geen menswaardig bestaan kan leiden in de zin van artikel 1 OCMW-Wet indien de medische kosten ten bedrage van 52.700,19 euro niet ten laste worden genomen (kosten van bevalling (5.506,00 euro) en de medische zorgen zoon (47.194,363 euro)) waarbij er geen discussie is over het bedrag van de factuur en over het feit dat deze nog verschuldigd is. Er wordt trouwens een stuk voorgelegd waaruit blijkt dat de rekeningen geblokkeerd zijn voor aanmaningen en tevens geblokkeerd zijn bij de gerechtsdeurwaarder. Hieruit kan afgeleid worden dat het ziekenhuis de facturen wil invorderen maar het resultaat van de huidige procedure afwacht.

Hierbij kan vermeld worden dat het ziekenhuis enkel een afbetaling van 1.966,00 euro per maand aanvaardt hetgeen niet betwist wordt.

Voorgelegde stukken

Mevrouw [REDACTED], die het bewijs van een mensonwaardig bestaan moet leveren, verwijst naar een aantal stukken waaruit blijkt dat het gezin geen stabiele inkomsten heeft (onder meer stukken van niet-onderwerping aan woonst-of gemeentebelasting, geen inkomsten uit tewerkstelling of landbouw (van mevrouw [REDACTED] en van haar partner), verklaringen op eer van "geen inkomsten" en certificaat van het niet hebben van officiële inkomsten in Marokko (stukken 10 a-j, dossier [REDACTED])).

Ook uit voorgelegde rekeninguittreksels blijken nauwelijks tegoeden en evenmin zijn er spaargelden.

Aangezien ze verklaren dat ze niet in het bezit zijn van een onroerend goed (zie ook stukken 10 a-j, dossier [REDACTED]) en dat ook het Bureau voor Juridische Bijstand aanvaardt dat ze onvoldoende inkomsten hebben en dus in aanmerking komen voor een pro deo-advocaat (stuk 14, dossier [REDACTED]), kan enkel vastgesteld worden dat de inkomsten van het gezin te beperkt zijn om zelfs een maandelijkse afbetaling van 1.966,00 euro aan te kunnen zonder dat hun menswaardig bestaan in het gedrang komt.

Het OCMW laat nog gelden dat mevrouw [REDACTED] op zeer regelmatige basis naar Europa reist met een geldig visum waarbij het onduidelijk zou zijn hoe deze reizen gefinancierd werden. Vooreerst kan uit het gegeven dat zij in 2014, 2015 en 2016 een aantal keer naar Europa gereisd is, geen conclusie getrokken worden over de inkomstsituatie in 2017 en kan hieruit dus niet afgeleid worden dat mevrouw [REDACTED] een menswaardig bestaan kan leiden in 2017 indien ze de ziekenhuisrekeningen moet betalen. Bovendien is er geen discussie dat de reis naar België door de schoonzus werd gefinancierd (stuk 15a, dossier [REDACTED]) waardoor hieruit geen verzwegen inkomsten kunnen afgeleid worden.

Het loutere feit dat de partner een "zakenman" zou zijn wijzigt dit niet nu er zelfs geen vermoeden is dat hij voldoende inkomsten ontvangt en uit de neergelegde stukken blijkt dat hij geen vast beroep heeft en niet over inkomsten beschikt uit tewerkstelling (stuk 10g, dossier [REDACTED]).

Schengenvisum

De verwijzing naar artikel 14, 1, c van de Verordening (EG) nr. 810/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 tot vaststelling van een gemeenschappelijke visumcode, is niet dienstig.

Weliswaar moeten aanvragers van een visum de nodige documenten voorleggen waaruit blijkt dat ze voldoende middelen van bestaan hebben maar er is geen informatie waaruit zou blijken dat deze documenten niet werden voorgelegd.

Er is bovendien een verschil tussen het hebben van voldoende middelen van bestaan en het beschikken over voldoende bestaansmiddelen om hoge (meer dan 50.000,00 euro) en onvoorziene medische kosten te kunnen betalen zonder dat het menswaardig bestaan in het gedrang komt.

Maar zelfs indien zou blijken dat de nodige documenten niet zouden voorgelegd zijn om een visum te bekomen, kan dit gevolgen hebben voor het intrekken van het visum maar levert dit geen bewijs dat ze over voldoende inkomsten beschikken.

Werkbereidheid

Ten aanzien van de werkbereidheid dient opgemerkt dat deze voorwaarde niet gesteld kan worden nu er billijkheidsredenen zijn. Het betreft immers een vordering van medische kosten die dringend gemaakt werden op een ogenblik dat mevrouw [REDACTED] op familiebezoek was. Er kon van haar dan ook niet verwacht worden dat ze op dat ogenblik werk zocht hetgeen door het OCMW trouwens ook niet weerhouden werd als reden voor weigering. Of ze in Marokko voldoende inspanningen heeft gedaan, werd niet onderzocht en is niet relevant in deze concrete situatie. Ten overvloede wijst mevrouw [REDACTED] op de moeilijke situatie in Marokko. Hierbij kan opgemerkt worden dat uit een document waarin gesteld wordt dat ze niet over inkomsten beschikken, niet kan afgeleid worden dat er sprake is van een gebrek aan werkbereidheid (stukken 10, f en g, dossier [REDACTED]).

4.3. Besluit

Gelet op het dringend en onvoorzienbaar karakter van de medische hulp, gelet op het bedrag van de schuld en de mogelijkheid om de schuld enkel af te betalen met een maandelijks bedrag van 1966,00 euro en gelet op het ontbreken van inkomsten en van eigendommen of spaargelden en op de vaststelling dat de lonen in Marokko veel lager liggen als in België hetgeen niet wordt tegengesproken door het OCMW, toont mevrouw [REDACTED] aan dat ze geen menswaardig bestaan kan leiden indien het OCMW de kosten voor de bevalling en nabehandeling niet ten laste neemt.

De verwijzing naar rechtspraak wijzigt dit niet.

Het OCMW moet de medische kosten ten laste nemen. De advocaat van mevrouw [REDACTED] verklaart ter zitting van 5 juni 2019 geen bezwaar te hebben tegen de rechtstreekse betaling van de kosten aan de schuldeiser (ZNA).

BESLISSING**Het arbeidshof,**

Recht doende op tegenspraak.

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk en gegrond.

Vernietigt het vonnis van de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen van 21 juni 2018 en vernietigt de beslissing van 8 juni 2017.

Opnieuw beslissend, veroordeelt het OCMW tot betaling aan ZNA Antwerpen van een bedrag van 52.700,19 euro aan ziekenhuiskosten (kosten van bevalling van mevrouw [REDACTED] op 2 april 2017 en de medische kosten voor het kind [REDACTED]).

Veroordeelt in toepassing van artikel 1017, lid tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek het OCMW van Antwerpen tot de gevorderde kosten van het geding.

Vereffent deze kosten aan de zijde van mevrouw [REDACTED] op 226,37 euro rechtsplegingsvergoeding arbeidsrechtbank en 301,80 euro rechtsplegingsvergoeding hoger beroep.

Aldus gewezen door:

Dirk TORFS, kamervoorzitter,
Jan VOCHTEN, raadsheer in sociale zaken, werkgever,
Gary SCHAMPAERT, raadsheer in sociale zaken, werknemer-bediende,

Jan VOCHTEN

Gary SCHAMPAERT

Dirk TORFS

en uitgesproken door de voorzitter van de tiende kamer van het arbeidshof Antwerpen, afdeling Antwerpen, zitting houdend te Antwerpen in buitengewone openbare terechtzitting van 25 juni 2019 met bijstand van griffier Ann DE PRINS.

Ann DE PRINS

Dirk TORFS

De heer Jan VOCHTEN, Raadsheer in sociale zaken, als werkgever, verklaart in de onmogelijkheid om dit omeent te ondertekenen (ontkennel 785, lid 1, gew. w.)

25 juni 2019

De griffier

Ann DE PRINS

